

Spis treści

Wstęp	17
-------------	----

Część ogólna	19
--------------------	----

rozdział I

Zezwolenia na tle wolności gospodarczej w Polsce	21
---	-----------

1. Wolność gospodarcza oraz jej przedmiotowy i podmiotowy zakres zastosowania 21
2. Zezwolenia jako jedna z form prawnych reglamentacji wolności gospodarczej (charakterystyka prawna) 29

rozdział II

Podstawowe cechy zezwoleń na działalność gospodarczą oraz postępowania z nimi związanego	33
---	-----------

1. Rodzaje działalności gospodarczej objęte obowiązkiem uzyskania zezwolenia i podstawy prawne ich wydawania 33

3. Organy udzielające zezwoleń na działalność gospodarczą	40
4. Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane od ubiegających się o zezwolenia na działalność gospodarczą	42
5. Tryb wydawania i formy prawne zezwoleń na działalność gospodarczą oraz trwałość ich obowiązywania	51
6. Opłaty za udzielenie zezwolenia na działalność gospodarczą	54
7. Odpowiedzialność karna związana z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej bez zezwolenia lub wbrew jego postanowieniom	56

Część szczegółowa

rozdział III

Zezwolenia na działalność wytwórczą

1. Wyrób substancji trujących	61
Istota działalności	61
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	62
Podmioty ubiegające się o zezwolenia	63
Organy udzielające zezwoleń	63
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwoleń	64
Postępowanie dotyczące wydawania i cofania zezwoleń	65
Opłaty za udzielanie zezwoleń	67
Odpowiedzialność karna	68
2. Produkcja środków odurzających i psychotropowych	68
Istota działalności	68
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	69
Podmioty ubiegające się o zezwolenia	70
Organ udzielający zezwolenia	70
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwolenia	70
Postępowanie dotyczące wydawania i cofania zezwolenia	71
Opłaty za udzielenie zezwolenia	72
Odpowiedzialność karna	72

3. Działalność związana z wykorzystywaniem energii atomowej . . .	73
Istota działalności	73
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	74
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	74
Organy udzielające zezwoleń	75
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwoleń	75
Postępowanie dotyczące wydawania zezwoleń	77
Opłaty za udzielanie zezwoleń	82
Odpowiedzialność karna	83
4. Wytwarzanie materiału szkółkarskiego drzew owocowych i krzewów jagodowych	83
Istota działalności	83
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	84
Podmioty ubiegające się o uzyskanie zezwolenia	84
Organ wydający zezwolenia	84
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwoleń	84
Postępowanie dotyczące wydawania zezwoleń	85
Opłaty za wydanie zezwolenia	85
Odpowiedzialność karna	86
5. Produkcja i opracowania filmów	86
Istota działalności	86
Podstawy prawne udzielania upoważnień do produkcji filmu	86
Podmioty ubiegające się o uzyskanie upoważnienia	87
Organ udzielający upoważnienia	87
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy udzielaniu upoważnienia	87
Postępowanie dotyczące udzielania upoważnienia	88
Opłaty za udzielenie upoważnienia	88
Odpowiedzialność karna	89

rozdział IV

Zezwolenia na działalność eksploatacyjną i hodowlaną 90

1. Rybołówstwo morskie	90
Istota działalności	90
Podstawy prawne reglamentacji	90
Podmioty ubiegające się o licencję połowową lub o zezwolenie	91

Organ wydający licencje połowowe i zezwolenia	91
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu licencji połowowych i zezwoleń	92
Postępowanie dotyczące wydawania licencji połowowych i zezwoleń ..	93
Opłaty za licencje połowowe i zezwolenia	94
Odpowiedzialność karna	95
2. Chów, hodowla i połów ryb w wodach śródlądowych	95
Istota działalności	95
Podstawy prawne wydawania pozwoleń wodnoprawnych	95
Podmioty ubiegające się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego	96
Organ wydający pozwolenia wodnoprawne	96
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych	97
Postępowanie dotyczące wydawania pozwoleń wodnoprawnych	97
Opłaty za wydanie pozwolenia wodnoprawnego	98
Odpowiedzialność karna	99
3. Uprawa maku i konopi	99
Istota działalności	99
Podstawy prawne zezwoleń	99
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwoleń	100
Organ udzielający zezwolenia	101
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwoleń	101
Procedura wydawania zezwoleń	101
Opłaty za wydawanie zezwoleń	102
Odpowiedzialność karna	102

rozdział V

Zezwolenia na działalność transportową

1. Przewóz osób i publiczny przewóz przesyłek kolejami użytku niepublicznego	103
Istota działalności	103
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	103
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	104
Organ udzielający zezwolenia	104
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwoleń	105
Postępowanie dotyczące wydawania zezwoleń	105

Oplaty za wydanie zezwolenia	106
Odpowiedzialność karna	106
2. Międzynarodowy przewóz drogowy wykonywany przez podmioty zagraniczne samochodami zarejestrowanymi za granicą	106
Istota działalności	106
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	107
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	107
Organ wydający zezwolenia	107
Warunki i kwalifikacje zawodowe wymagane przy wydawaniu zezwoleń	108
Postępowanie w sprawach dotyczących zezwoleń	109
Oplaty za zezwolenia	109
Odpowiedzialność karna	110
3. Wykonywanie międzynarodowych lotów handlowych przez przewoźnika zagranicznego	111
Istota działalności	111
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	111
Podmioty ubiegające się o zezwolenia	112
Organ udzielający zezwoleń	112
Wymogi stawiane przy ubieganiu się o zezwolenie	112
Postępowanie w sprawie zezwoleń	113
Opłata za zezwolenie	117
Odpowiedzialność karna	117

rozdział VI

Zezwolenia na działalność handlową i magazynową

1. Przywóz z zagranicy, nabycie i handel substancjami trującymi ..	118
2. Przywóz z zagranicy i wywóz za granicę oraz obrót hurtowy środkami odurzającymi i psychotropowymi	119
3. Hurtowa i detaliczna sprzedaż alkoholu	120
Istota działalności	120
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	120
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	121
Organy udzielające zezwoleń	121
Warunki wymagane przy udzielaniu zezwoleń	122
Postępowanie w sprawie wydawania zezwoleń	124

Opłaty za zezwolenia	127
Odpowiedzialność karna	128
4. Obrót materiałem siewnym	128
Istota działalności	128
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	128
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	129
Organ wydający zezwolenia	129
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	129
Postępowanie w sprawie wydawania zezwoleń	129
Opłaty za zezwolenia	130
Odpowiedzialność karna	130
5. Prowadzenie targowisk	131
Istota działalności	131
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	131
Podmioty ubiegające się o zezwolenie	131
Organy wydające zezwolenia	132
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	132
Postępowanie związane z wydawaniem zezwolenia	132
Opłaty za zezwolenia	132
Odpowiedzialność karna	132
6. Prowadzenie składowisk materiałów promieniotwórczych	133
7. Prowadzenie składów celnych	133
Istota działalności	133
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	134
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	135
Organ wydający zezwolenia	135
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	135
Postępowanie w sprawach o wydanie zezwolenia	136
Opłaty za zezwolenia	136
Odpowiedzialność karna	136

rozdział VII

Zezwolenia na działalność usługową

1. Usługi telekomunikacyjne	137
Istota działalności	137
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	138

Podmioty ubiegające się o zezwolenia	138
Organy udzielające zezwoleń	139
Wymogi stawiane przy udzielaniu zezwoleń	140
Postępowanie w sprawie zezwoleń	140
Oplaty za zezwolenia	143
Odpowiedzialność karna	143
2. Usługi rentgenowskie	144
3. Założenie i prowadzenie szkoły publicznej	144
Istota działalności	144
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	145
Podmioty ubiegające się o zezwolenie	145
Organy wydające zezwolenia	145
Warunki i kwalifikacje wymagane przy udzielaniu zezwoleń	146
Postępowanie związane z wydawaniem zezwoleń	147
Opłata za zezwolenie	148
Odpowiedzialność karna	149
4. Założenie i prowadzenie uczelni niepaństwowej	149
Istota działalności	149
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	150
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	150
Organ wydający zezwolenia	150
Wymogi i kwalifikacje stawiane przy ubieganiu się o zezwolenie	150
Postępowanie w sprawach zezwoleń	151
Opłata za zezwolenie	152
Odpowiedzialność karna	153
5. Dystrybucja i rozpowszechnianie filmów	153
Istota działalności	153
Podstawy prawne i postępowanie w sprawie zezwoleń	153
6. Prowadzenie agencji celnej	154
Istota działalności	154
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	155
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	156
Organ udzielający zezwoleń	156
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	156
Postępowanie w sprawach zezwoleń	157
Opłata za zezwolenie	158
Odpowiedzialność karna	158

7. Utworzenie banku spółdzielczego i banku w formie spółki akcyjnej oraz tworzenie banku za granicą lub oddziału (przedstawicielstwa) zagranicznego banku w Polsce	158
Pojęcie banku i istota jego działalności oraz przyczyny reglamentacji tworzenia banków	158
Podstawy prawne tworzenia banków	160
Podmioty ubiegające się o zgodę na utworzenie banku	163
Organy wyrażające zgodę na utworzenie banku	163
Wymogi stawiane przy zakładaniu banku	164
Postępowanie związane z wyrażeniem zgody na utworzenie banku	165
Opłaty za wyrażenie zgody na utworzenie banku	167
Odpowiedzialność karna	167
8. Prowadzenie działalności ubezpieczeniowej i wykonywanie pośrednictwa ubezpieczeniowego	168
Istota działalności	168
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	169
Podmioty ubiegające się o zezwolenia	170
Organy udzielające zezwoleń	171
Wymagania stawiane przy ubieganiu się o zezwolenia	172
Postępowanie w sprawie zezwoleń	175
Opłaty za zezwolenia	179
Odpowiedzialność karna	179
9. Prowadzenie giełdy pieniężnej, przedsiębiorstwa maklerskiego (doradczego) i towarzystwa zarządzającego funduszem powierniczym	179
Istota działalności	179
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	181
Podmioty ubiegające się o zezwolenia	181
Organy wydające zezwolenia	182
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	183
Postępowanie związane z wydawaniem zezwoleń	184
Opłaty za zezwolenia	189
Odpowiedzialność karna	189
10. Prowadzenie loterii fantowych, gier losowych i zakładów wzajemnych	189
Istota działalności	189
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	190

Podmioty ubiegające się o zezwolenia	191
Organy wydające zezwolenia	191
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	192
Postępowanie związane z wydawaniem zezwoleń	193
Opłata za zezwolenie	198
Odpowiedzialność karna	198

rozdział VIII

Zezwolenia na inną działalność gospodarczą

1. Prowadzenie działalności gospodarczej w specjalnej strefie ekonomicznej	200
Istota działalności	200
Podstawy prawne wydawania zezwoleń	201
Podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia	201
Organy udzielające zezwoleń	202
Wymogi stawiane w związku z udzielaniem zezwoleń	202
Postępowanie w sprawie zezwoleń	203
Opłata za zezwolenie	205
Odpowiedzialność karna	205
2. Kupno i sprzedaż walut obcych oraz złota dewizowego i platyny dewizowej, a także pośrednictwo w kupnie i sprzedaży tych wartości przez tzw. kantory	205
Istota działalności	205
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	206
Podmioty ubiegające się o zezwolenie	206
Organ udzielający zezwoleń	207
Wymogi stawiane przy wydawaniu zezwoleń	207
Tryb postępowania przy wydawaniu zezwoleń	208
Opłata za zezwolenie	210
Odpowiedzialność karna	210
3. Prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych i wykopaliskowych	211
Istota działalności	211
Podstawy prawne udzielania zezwoleń	211
Podmioty ubiegające się o zezwolenia	212
Organy udzielające zezwoleń	212
Wymogi stawiane przy udzielaniu zezwoleń	212

Postępowanie w sprawie zezwoleń	215
Opłata skarbową za zezwolenia	217
Odpowiedzialność karna	217

rozdział IX

Przyszłość instytucji zezwoleń na działalność gospodarczą .. 218

1. Kierunki zmian w zakresie reglamentacji działalności gospodarczej	218
2. Zezwolenia na działalność gospodarczą w projektach ustaw	221
3. Zezwolenia na działalność gospodarczą w świetle prac nad nowym prawem przemysłowym	222

Wykaz aktów prawnych normujących zezwolenia na działalność gospodarczą 225

Wyrób, przywóz z zagranicy, nabycie i handel substancjami trującymi	225
Produkcja, obrót hurtowy, przywóz z zagranicy i wywóz za granicę środków odurzających i psychotropowych	225
Działalność związana z wykorzystywaniem energii atomowej	226
Wytwarzanie materiału szkółkarskiego drzew i krzewów oraz obrót materiałem siewnym	226
Produkcja, opracowanie, dystrybucja i rozpowszechnianie filmów	226
Rybołówstwo morskie	227
Połów ryb w śródlądowych wodach płynących	227
Uprawa maku i konopi	227
Przewóz osób i publiczny przewóz przesyłek na kolejach użytku niepublicznego	227
Międzynarodowy przewóz drogowy wykonywany pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi za granicą	228
Hurtowa i detaliczna sprzedaż alkoholi	228
Prowadzenie targowisk	228
Prowadzenie składów celnych i agencji celnych	228
Usługi telekomunikacyjne (zakładanie i używanie radiokomunikacyjnych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych oraz urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych)	229
Zakładanie i prowadzenie szkoły publicznej	229
Założenie i prowadzenie uczelni niepaństwowej	229
Utworzenie banku niepaństwowego	230

Prowadzenie działalności ubezpieczeniowej i wykonywanie pośrednictwa ubezpieczeniowego	230
Prowadzenie giełdy papierów wartościowych, przedsiębiorstwa maklerskiego (doradczego) i towarzystwa funduszy powierniczych ..	230
Prowadzenie loterii fantowych, gier losowych i zakładów wzajemnych	230
Wykonywanie międzynarodowych lotów handlowych przez zagranicznego przewoźnika lotniczego	231
Prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej	231
Kupno i sprzedaż walut obcych oraz złota dewizowego i platyny dewizowej, a także pośrednictwo w kupnie i sprzedaży tych wartości przez tzw. kantory	231
Prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych i wykopaliskowych	232

Władzę gospodarczą ma on charakteru absolutnego. Podlega różnym ograniczeniom i uwarunkowaniom przy korzystaniu z niej. Temat ten podjąłem w monografii pt. *Władza gospodarcza w prawie polskim*, wydanej przez PWE w 1993 r. Następnie problematykę tę bardziej szczegółowo omawiałem w innych swoich pracach. Z punktu widzenia praktyki gospodarczej największe znaczenie mają opracowania, które wskazują na samo prawo regulujące działalność gospodarczą w Polsce. Tej sprawie poświęcona była moja kolejna monografia pt. *Koncesje w prawie polskim*, wydana w Krakowie w 1996 r. Naturalnym jej dopełnieniem jest też niniejsza praca. Zezwolenia na działalność gospodarczą występują w wieloletniej koncepcji i nie są z nimi tożsame.

Problematyka zezwoleń na działalność gospodarczą nie była dotychczas podejmowana w sposób całościowy. Tymczasem wymaga ona takiego ujęcia, ponieważ stan prawny w tej dziedzinie jest skomplikowany, chociażby ze względu na jego rozległość i rozpiętość czasową obywateli skłóć prawną (lata 1951–1996).

Znajomość problematyki zezwoleń na działalność gospodarczą jest konieczna zarówno dla ogromnej rzeszy podmiotów gospodarczych, jak i urzędników organów wydających zezwolenia, a także dla pracowników organów kontroli oraz sądów i prokuratury. Z tych też powodów ujęcie